

Henrik Haugstrup
Holtevej 15
8000 Århus C

Jens Boesen
Holtevej 17
8000 Århus C

den 30. januar 2014

Kommunaludvalget

Folketinget, Christiansborg
1240 København K

Att.: fmd. Marlene Borst Hansen & næstfmd: Mike Legarth

Angående kommunalreformens afskaffelse af kompetenceforskydningsreglen

Bilag: Denne afsender til Indenrigsministeriet og Miljøministeriet af 2. juli 2013
Miljøministeriet /Miljøstyrelsen til denne afsender af 2. september 2013
Denne afsender til Økonomi- og Indenrigsministeriet af 10. oktober 2013
Miljøministeriet/Miljøstyrelsen til denne afsender af 26. november 2013

Vi har – jf. bilagte korrespondance - peget på det nødvendige i, at miljøområdet flyttes fra den primærkommunale forvaltning til en overordnet instans, fx til den pågældende region, idet det er vores klare opfattelse, at strukturreformen på dette punkt i høj grad trænger et eftersyn med opfølgende justering.

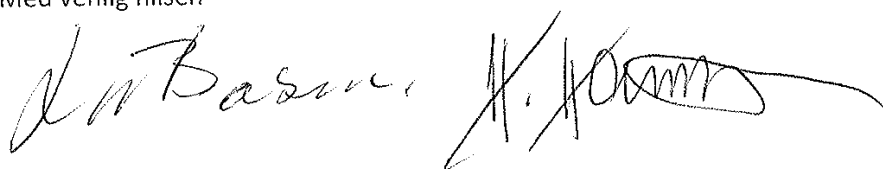
Vi har modtaget grundige embedsmandssvar herpå, der klarlægger forhold, vi egentlig var klar over. Vi vender imidlertid tilbage til sagen, fordi den tydeligvis kræver en politisk løsning.

Nødvendigheden af en justering belyses klart i citatet fra "Miljøretten 1, afsnit 10.3.2, hvor en jurist begrunder afskaffelsen af kompetenceforskydningsreglen med, af *lovgiveren* (læs: Folketinget) *tillagde lokalkendskab hos kommunen større vægt end den generelle tillid til sagligheden*.

Vores erfaring får os til at betvivle, at en kommune altid lader sit lokalkendskab føre til sagligt rimelige afgørelser. Tværtimod føler vi, at vi nok høres, men også overhøres, så det hele – med kommunalreformen i hånden - ender i en form for skindemokrati. Hertil kommer – i vores eksempel, at kommunen i en sag vedrørende en tidligere kommunalt ejet virksomhed kan afskære os enhver klagemulighed. – Hér kan ikke engang Statsforvaltning og Ombudsmand inddrages.

Vi er klar over, at en lovændring er påkrævet og er spændt på at høre nærmere om udvalgets behandling af denne henvendelse.

Med venlig hilsen

Henrik Haugstrup
Holtevej 15
8000 Århus C

Jens Boesen
Holtevej 17
8000 Århus C

den 2. juli 2013

Enslydende til

Indenrigsministeriet
og
Miljøministeriet

Christiansborg, København

Angående kontrol og styring af miljøet

Forslag:

Miljøområdet flyttes fra den primærkommunale forvaltning til en overordnet instans, fx til den pågældende region.

Det er vores klare opfattelse, at strukturreformen på dette punkt i DEN grad trænger et grundigt eftersyn med opfølgende justering.

Mest iøjnefaldende er den kommunale håndtering af miljøloven. Her opleves et rent herremandsvælde uden hensyntagen til andet end de miljølovsovertrædende virksomheders økonomi. Der gives rask væk - *uden opsættende virkning og inden relevante klageinstanser er hørt* - nye tilladelser. Dertil kommer, at klage- eller ankeprocessen i København har en reaktionstid på flere år. Netop nu har Grundejerforeningen Marselis siden 2011 ventet på svar i en sag, som vi har opfattet som inappelabel.

Eksemplerne i Århus kommune er legio (pt. bl.a. i Højbjerg, Risskov og Brabrand), men her skal sagen belyses ud fra vort midtbymiljø, hvor vi længe har mærket denne udvikling som et støt stigende og meget stort problem, der ikke synes at ville stoppe.

Det er især det lokale Tivoli Friheden (indtil for få år siden en kommunal virksomhed), der har søgt og fået dispensationer til øget støjledning, samtidig med at udledningsperioderne er væsentlig øget. Dette til trods for, at vi i 2001 efter en længere proces gennem flere instanser fik støjniveauet fastlagt til maksimalt 46 dB(A) – cirka svarende til Djurs Sommerlands 45dBa-grænse. Siden da har kommunen ad to gange dispenseret til hhv. 50 og 55 dB(A) uden opsættende virkning i klageperioden. Dispensationer, der svarer til ca. en tredobling af støjen. Det kan ved målinger dokumenteres, at disse niveauer ikke overholdes, fx målt støj senest fredag den 7. juni i år til et slutniveau på 73 dB(A) hos tivoliets genboere.

Vi føler et retssikkerhedsgrundlag skride under os, hvis en kommune, som vi opfatter som inhabil i mange af disse sammenhænge, uden videre kan finde en smutvej væk fra en inappelabel afgørelse truffet af, hvad vi opfatter som miljøets højesteret.

K O P I

Oven i disse smutveje kommer bl.a.:

- et stadig stigende antal periodevise og ikke på forhånd annoncerede arrangementer, som typisk finder sted fra og med torsdage og gennem weekender; herunder musikstøj fra Restaurant Terrassen, der ellers – sammen med teatret og to andre restauranter - er underlagt de vejledende støjgrænser på hhv. 45, 40 og 35 dB(A) for dag-, aften- og natperioder
- at antallet af fredagenes friluftskoncerter er i løbet af få år tredoblet fra 6 til 18, hvoraf dog kun de 15 må fortsætte til kl. 23:00, hvor tivoliet skal lukke
- ibrugtagning af en ny teaterhal på tivoli-området til 1400 gæster, der bidrager yderligere til sen støj og uro, idet der hér holdes after-party'er
- kommunen giver i vores område individuelle trafik- og parkeringstilladelser, således at de normale krav til antal parkeringspladser vilkårligt fraviges – in casu fx i forbindelse med teaterhallen og
- i det hele taget forventer tivoliets direktør, at den ny teaterhal vil øge antallet af aktivitetsdage fra 70 til 140; dette ikke at forveksle med de 124 åbningsdage, hvis antal i øvrigt er blevet overskredet uden andet end en kommunal bebrejdelse.

Det skal desuden bemærkes, at genboerne – end ikke Grundejerforeningen Marselis - forhåndsinformeres, når tivoliet søger diverse dispensationer, mens vores eventuelle reaktioner straks videregives til tivoliet.

Vi er fuldt ud klar over, at vi bor tæt på city, men en række miljøbelastende tilladelser presser i stadig højere grad vores område trafik- og støjmæssigt. Den lemfældige, kommunale tilladelsespolitik synes at været løbet helt grassat. Her kan nævnes:

- classic car-race over 3 dage med afspærring af store områder
- flytning af festugearrangement fra city til tivoliområdet
- diverse idrætslige løb med start og mål under ventende musik i området – også under afspærringer
- diverse cirkus med høj musik
- diverse markeder med høj musik og nogle med overnatninger
- massiv ulovlig parkering i hele området, i mange år uden nogen form for p-kontrol
- kommunen giver i vores område individuelle trafik- og parkeringstilladelser, således at de normale krav til antal parkeringspladser vilkårligt fraviges – in casu i forbindelse med teaterhallen og en kommende idrætshal ved Marselisborg Gymnasium, hvor der – også i weekender - skal tjenes penge på andre brugere end gymnasiets elever

Vi håber hermed at have begrundet, hvorfor vi ønsker miljømæssige afgørelser flyttet fra den kommunale til en regional myndighed med ankemulighed til statslig instans.

Med venlig hilsen

K O P I

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Henrik Haugstrup
Holtevej 15
8000 Århus C

Erhverv
J.nr. 001-09628
Ref. tisch
Den 2. september 2013

Kære Henrik Haugstrup og Jens Boesen

Tak for jeres brev af 2. juli 2013 stilet til Økonomi- og Indenrigsministeriet og Miljøministeriet om opgavefordelingen på miljøområdet. Miljøminister Ida Auken har bedt Miljøstyrelsen om at svare på vegne af begge ministerier. Jeg vil i det følgende skitsere baggrunden for opgavefordelingen på miljøområdet efter kommunalreformen samt hvilke ændringer, der er planlagt på baggrund af en netop gennemført evaluering af kommunalreformen.

Kommunalreformen har ændret myndighedsfordelingen

Med kommunalreformen og amternes nedlæggelse i 2007 blev myndighedsfordelingen ændret på en række områder. De allerfleste konkrete myndighedsopgaver og borgerrettede opgaver blev samlet i kommunerne, således at kommunerne blev hovedindgangen til den offentlige sektor for borgere og virksomheder. Hensigten var at skabe et bedre grundlag for en mere klar ansvarsfordeling og dermed en mere overskuelig forvaltningsstruktur. Kommunerne skulle gøres større og opgaver og medarbejdere samles, så de enkelte kommuner fik en større faglig bæredygtighed. Dette gjaldt også på miljøområdet.

Nogle af de opgaver, der blev overført fra amterne, var helt nye for kommunerne, mens andre opgavetyper var velkendt stof, fx miljøgodkendelse af virksomheder. På dette område var kommunerne i forvejen godkendende myndighed for en hel del brancher, men med kommunalreformen fik de ansvaret for flere og i nogle tilfælde mere komplekse virksomhedstyper.

Det er dog ikke alle opgaver, der blev overført fra amterne til kommunerne. Fx blev særligt teknisk komplicerede opgaver placeret i staten, og opgaver med råstofplanlægning og en stor del af opgaverne omkring jordforurening blev placeret i regionerne.

Reglen om kompetenceforskydning ophævet

Tidligere var der i miljøbeskyttelsesloven en regel om kompetenceforskydning, der betød, at amtet skulle give miljøgodkendelse til en kommunalt drevet virksomhed og omvendt. Denne bestemmelse blev ophævet ved kommunalreformen og betyder, at kommunerne godt kan give sig selv godkendelse. I stedet blev der

indført den særlige regel, at staten er tilsynsmyndighed for kommunale spildevandsledninger og visse kommunale affaldsanlæg.

Kommunalreformen er evalueret, og der er planlagt justeringer

Der er i 2013 gennemført en evaluering af kommunalreformen, og på baggrund af denne er Folketingets partier blevet enige om at gennemføre en række initiativer til justering af kommunalreformen fra 2007. På miljøområdet bliver myndighedskompetencen for godkendelse af deponeringsanlæg flyttet fra kommunerne til staten, og kompetencen til at udstede godkendelser til råstofudvinding bliver flyttet fra kommunerne til regionerne. Justeringerne gennemføres senest 1. juli 2014. Derudover er der ikke aftalt ændringer i myndighedsstrukturen på miljøområdet.

Med venlig hilsen

Tina Schmidt
72 54 41 98
tisch@mst.dk

Henrik Haugstrup
Holtevej 15
8000 Århus C

Jens Boesen
Holtevej 17
8000 Århus C

den 10. oktober 2013

Økonomi- og Indenrigsministeriet

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Angående kontrol og styring af miljøet

Jf. Miljøministeriet: J.nr. 001-09628

Vedr. den overlagt lemfældige udmøntning af den primærkommunale miljøstyring

Vi har i brev til Økonomi- og indenrigsministeriet af 2. juli 2013 peget på det nødvendige i, at miljøområdet flyttes fra den primærkommunale forvaltning til en overordnet instans, fx til den pågældende region, idet det er vores klare opfattelse, at strukturreformen på dette punkt i DEN grad trænger et grundigere eftersyn med opfølgende justering.

Vi har – via Miljøministeriet og Miljøstyrelsen – pr. 2. september 2013 modtaget ministeriets svar. Det siger vi tak for; men det løser ingen problemer, da det retstab, vi har lidt, på ingen måde repareres via 2013-evalueringen af kommunalreformen. Vi mangler stadig en effektiv kompetenceforskydningsregel; en regel, der netop ville kunne løse de nuværende inhabilitetsproblemer. Lige nu føler vi et kommunalt herremandsvælde, fordi kommunen både optræder som udøvende og dømmende magt.

Selv om vi i vort første brev allerede har nævnt eksempler på vores problemer, skal vi hér yderligere præsentere de nyeste skud på stammen for så vidt angår **vores** nærområde. Problematikken drejer sig om en kraftig udvidelse af Marselisborg Gymnasium. Således øges bebyggelsesprocenten fra 45 til 65, selv om gymnasiet ligger midt i et gammelt, fuldt udbygget og bevaringsværdigt boligkvarter.

Desuden vil vi fremhæve: 1) fjernelsen af en bevaringsværdig bygning, 2) stor forskelsbehandling mellem virksomheden Marselisborg Gymnasium og den private administrationsvirksomhed på Marselis Tværbvej, og 3) karakteren af idrætsforeningen AGFs indflydelse på behandlingen af byggesagen.

K O P I

Ad 1)

Kommunens bevaringsudvalg frarådede nedrivning af en af gymnasiets bygninger pga. dennes bevaringsværdige status, herunder dens karakter og historie. Fire dage efter nej'et fulgte dog et ja til nedrivning, der herefter påbegyndtes umiddelbart og nu er helt gennemført. – Dette viser, at kommunen så let som ingenting kan sidde egne ekspertudvalg overhørig.

2)

Grundejerforeningen Marselis har under sagens gang klaget til Natur- og Miljøklagenævnet over, at de krav, virksomheden på Marselis Tværvej 4 har skullet rette sig efter, tilsyneladende ikke skal gælde for virksomheden Marselisborg Gymnasium. Kommunen videresendte ikke klagen, inden byggeriet gik i gang, for så sent som pr. 2. oktober - og efter en rykker - havde grundejerforeningen endnu ikke modtaget en opkrævning på det obligatoriske klagegebyr. – Kommunen har telefonisk meddelt grundejerforeningen, at den – hvis det skulle komme så vidt – foretrækker en erstatningssag frem for at vente på klagenævnet.

3)

Det har undret os, at kommunen har været så forhippet i denne sag. En forklaring kan være, at AGFs interesser dominerer gymnasievirksomhedens bestyrelse; således er AGFs leder formand, næstformanden sidder i skolens TeamDanmark/eliteudvalg og den lokale biskop er menigt medlem. – Stedets beboere har intet imod, at gymnasiet får en sportshal, men kvarteret vil blive yderligere belastet af udlejning og brug ud over normal undervisningstid, in casu på aftener og i weekends. Det kan tilføjes, at det normale krav til virksomheder om etablering af nye p-pladser hér er fraveget.

En sådan form for magtarrogance efterlader stor afmagt i forhold til kommunen som myndighed og **må være en oplagt sag for indenrigsministeriet**, der jo er kommunalreformens hovedforvalter. Tidligere har vi ofte haft stor gavn af at kunne bringe amtet på banen som buffer over for pludselige kommunale ændringer i boligområder.

Vi tillader os derfor medfølgende at genfremsende vores første henvendelse (./.) i en forventning om, at ministeriet kan forstå, hvorfor vi her ser en klar lovgivningsmæssig brist.

Med venlig hilsen.

K O P I

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Erhverv
J.nr. 001-10304
Ref. haeje
Den 26. november 2013

Kære Henrik Haugstrup og Jens Boesen

Tak for jeres brev af 10. oktober 2013 til Økonomi- og Indenrigsministeriet om kontrol og styring af kommunale opgaver på miljøområdet. Økonomi- og Indenrigsministeriet har bedt Miljøministeriet om at besvare henvendelsen.

Miljøstyrelsen har ved brev til jer af 2. september 2013 skitseret baggrunden for opgavefordelingen på miljøområdet efter kommunalreformen samt hvilke ændringer, Folketinget har planlagt på baggrund af den netop gennemførte evaluering af kommunalreformen.

I brevet af 10. oktober 2013 anfører I bl.a. problemstillinger om kommunalbestyrelsens inhabilitet og manglende videresendelse af klage. I efterlyser en effektiv kompetenceforskydningsregel, som ville kunne løse de inhabilitetsproblemer, som I oplever. I skriver, at I oplever et kommunalt herremandsvælde, fordi kommunen både optræder som udøvende og dømmende magt.

Miljøstyrelsen har i brevet til jer af 2. september 2013 beskrevet de ændringer i forhold til kompetenceforskydning, som blev gennemført ved kommunalreformen i 2007. Supplerende i forhold til den tidligere regel om kompetenceforskydning kan jeg oplyse, at dette var en særregel ind for miljøområdet. Denne særregel gjaldt dog ikke for Københavns, Frederiksberg og Bornholms Kommune, som også inden kommunalreformen godkendte og førte tilsyn med egne anlæg. Kommunerne kan generelt, f.eks. inden for byggeloven og planloven, meddele afgørelse og føre tilsyn med egen virksomhed.

I forbindelse med forberedelserne til strukturreformen (kommunalreformen i 2007) gjorde ombudsmanden opmærksom på, at der var områder, hvor klager over kommunal virksomhed var afskåret. Ombudsmanden fandt anledning til retssikkerhedsmæssige betænkeligheder ved den daværende lovgivning, hvor kommunalbestyrelsen kunne afskære klagemulighed for forhold af mindre betydning for miljøbeskyttelsen. Ombudsmandens kritik førte til en ændring af miljøbeskyttelsesloven således, at en kommunalbestyrelse, som meddeler et påbud efter § 42 i miljøbeskyttelsesloven, som vedrører kommunalbestyrelsens egne virksomheder, ikke kan bestemme, at klagemulighed afskæres.

Der var i forbindelse med kommunalreformen ikke et politisk ønske om at opretholde den generelle regel om kompetenceforskydning inden for miljøområdet. Ellen Margrethe Basse skriver i "Miljøretten 1", afsnit 10.3.1.2 følgende: *"Den tidligere regel om kompetenceforskydning, der skulle begrænse habilitetsproblemerne hos kommuner og de tidligere amter, blev ophævet, fordi lovgiveren tillagde lokalkendskab hos kommunen større vægt end den generelle tillid til sagligheden."*

Kommunernes afgørelser efter miljøbeskyttelsesloven og bekendtgørelser udstedt i medfør af miljøbeskyttelsesloven kan som hovedregel påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Det betyder, at tilladelser og godkendelser samt påbud/forbud med enkelte undtagelser kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Miljøministeriet har ikke mulighed for at klagesagsbehandle kommuners myndighedsudøvelse. Såfremt en borger finder, at en kommune eller region ikke overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder, kan man klage til Statsforvaltningen. Statsforvaltningen fører tilsyn med kommunernes myndighedsudøvelse f.eks. inden for miljøområdet, forvaltningsloven og offentlighedsloven. Statsforvaltningen kan kontaktes på tilsynet@statsforvaltningen.dk

En borger har også mulighed for at rette henvendelse til Folketingets Ombudsmand, som behandler klager over offentlige myndigheder. Ombudsmanden kan kritisere og anbefale myndigheder at behandle en sag igen.

§

Med venlig hilsen

Hans Erling Jensen
72 54 4347
haeje@mst.dk